Lieta Nr.C40 **1124** 13

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Ventspilī 2013.gada 5.novembrī

Ventspils tiesa: tiesnese S.Eglīte,

izskatot rakstveida procesā civillietu Studiju un zinātnes administrācija maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu,

konstatēja

2013.gada 30.augustā tiesā saņemts Studiju un zinātnes administrācijas (turpmāk – prasītājs) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam Ls 228,23, kas sastāv no kredīta pamatsummas Ls 86,82 un kredīta procentiem Ls 7,04, kā arī tiesāšanās izdevumus.

2013.gada 2.septembrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā līdz 2013.gada 3.oktobrim, izskaidrojot atbildētāja tiesības.

Tiesas noteiktajā termiņā atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ar Ventspils tiesas 2013.gada 9.oktobra lēmumu civillieta nolikta izskatīšanai rakstveida procesā, neaicinot uz tiesas sēdi puses, par ko pusēm paziņots.

Tiesnese atzīst, ka atbildētājam par prasību un lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā, jo sūtījumu neizsniegšana pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

No lietai pievienotā Studiju kredīta līguma (lietas 19.-22.lapa), kas 2001.gada 17.aprīlī noslēgts starp Izglītības un zinātnes ministrijas studiju fondu un atbildētāju, redzams, ka puses noslēgušas iepriekš minēto līgumu ar grozījumiem 2002.gada 23.septembrī (lietas 27.lapa), saskaņā ar kuru, pamatojoties uz Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas (turpmāk – augstskola) kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, prasītājs augstskolai pārskaitīja studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem, lai segtu maksu par atbildētāja studijām 2000./2001. akadēmiskā gada 2.semestrī, 2001./2002. akadēmiskā gada 2.semestrī un 2002./2003. akadēmiskā gada 1.semestrī.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad atbildētājam kopējā no valsts budžeta līdzekļiem izsniegtā studiju kredīta summa ir Ls 272 (lietas 23.-26; 28.-29.lapa).

Saskaņā ar Līguma 3.3.1.apakšpunktu kredīta ņēmējam ir pienākums parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku un uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas.

Līguma 3.3.2.apakšpunkts nosaka, ka kredīta ņēmējs atmaksā kredīta pamatsummu un procentus, iemaksājot katru mēnesi vienu vienpadsmito daļu no attiecīgajā atmaksāšanas gadā noteiktās summas. Iemaksās par katru kalendāro mēnesi jāizdara līdz nākošā mēneša 10.datumam. Vienlaicīgi ar katru pamatsummas atmaksu kredīta ņēmējs samaksā par katru kalendāro mēnesi aprēķinātos procentus.

Saskaņā ar 3.2.1. procentus par kredītu aprēķina, sākot ar 3.mēnesi pēc studiju pārtraukšanas vai ar 12.mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot procentu likmi 5% gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Procenti tiek aprēķināti par kredīta neatmaksāto pamatsummu, atbilstoši faktiskajam kredīta izmantošanas kalendāro dienu skaitam.

Lietā nav strīds, ka noslēgts Studiju kredīta līgums ar grozījumiem 2002.gada 23.septembrī un ka par atbildētāja studijām Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā iemaksāti no valsts budžeta līdzekļiem Ls 272. Noskaidrots, ka atbildētājs izslēgts no studējošo saraksta 2002.gada 2.decembrī (lietas 30.lapa).

Tiesa uzskata, ka puses, 2001.gada 17.aprīlī, parakstot savstarpēju līgumu un tā grozījumus 2002.gada 23.septembrī, ir vienojušās par visiem aizdevuma līguma būtiskiem nosacījumiem un aizdevuma līgums atbilstoši Civillikuma 1934.pantam un 1935.pantam

uzskatāms par noslēgtu.

No prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem redzams, ka atbildētājs studiju maksas segšanai 2000./2001. akadēmiskā gada 2.semestrī, 2001./2002. akadēmiskā gada 2.semestrī un 2000./2003. akadēmiskā gada 1.semestrī izsniegts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem Ls 272 apmērā, pārskaitot to Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolai (lietas 23.-24.; 25.-26.; 28.-29.lapa).

Atbilstoši Studiju kredīta līguma 3.3.1.punktu kredīta ņēmējam ir pienākums uzsākt kredīta pamatsummas atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas. No šejienes izriet, ka atbildētājam studiju kredīta atmaksa bija jāuzsāk no 2003.gada 3.februāra un pilns norēķins jāveic līdz 2013.gada 2.februārim.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam atbildētāja pienākums ir atdot tādu pašu summu, kādu viņš ir saņēmis.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja apgalvojumus, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības un pieļāvis samaksas nokavējumu, ka vairākkārtīgi atbildētājam ir sūtīti brīdinājumi par parāda nomaksu.

No noslēgtā pušu līguma 4.2.2.punkta izriet, ka tieši kredīta ņēmējam ir pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā rakstveidā paziņot Studiju fondam par studiju pabeigšanu vai izslēgšanu no studējošo saraksta un saskaņā ar līguma 3.3.1.punktu bija pienākums parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku un uzsākt kredīta atmaksu ne vēlāk kā divpadsmitajā mēnesī pēc studiju pabeigšanas, pilnu norēķinu veicot ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus, maksājumus veicot katru mēnesi.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs netika ievērojis līguma 4.2.2.punkta noteikumus un nepaziņoja prasītājam par studiju pārtraukšanu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2002.gada 13.decembrī Studiju fonds nosūtījis atbildētājam vēstuli Nr.1-14/3894 „Par studiju kredīta atmaksām", kurā atbildētājs aicināts parakstīt atmaksāšanas grafiku (lietas 31.lapa). 2003.gada 23.oktobra vēstule Nr.1-08/1254 norāda, ka atbildētājam atkārtoti piedāvāts nomaksāt kredīta parādu. Kā redzams no prasības pieteikuma un lietai pievienotajiem materiāliem, tad pēc vairākkārtējiem atgādinājumiem nomaksāt studiju kredīta parādu, atbildētājs visā studiju kredīta atmaksas laikā nav parakstījis studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksas grafiku un nav veicis maksājumus saskaņā ar atmaksas grafiku.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs studiju kredīta, kredīta procentu un līgumsoda atmaksai kopā pārskaitījis Ls 259,33 apmērā, kas vispirms novirzīta līgumsoda Ls 28,01 un procentu parāda par studiju kredīta lietošanu Ls 46,14 apmaksai un pēc tam pamatsummas Ls 185,18 dzēšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Tiesa secina, ka ar Līguma 3.2.1.punktu puses pielīgušas procentu maksāšanas pienākumu, un Līguma 6.1.1.punktā - līgumsodu. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja pieprasīto aizdevuma procentu apmēru.

Civillikuma 1765.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

No noslēgtā Studiju kredīta līguma 3.2.1.punkta redzams, ka puses vienojušās, ka procentus par kredītu aprēķina, sākot ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas vai ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Procenti tiek aprēķināti par kredīta neatmaksāto pamatsummu atbilstoši faktiskajam kredīta izmantošanas kalendāro dienu skaitam, ieskaitot kredīta izmaksas un galīgās atmaksas dienas. To nosaka arī Studiju kreditēšanas noteikumu 16.punkts un noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem"30.^{1}punkts.

No prasības pieteikuma izriet, ka procenti aprēķināti par laika periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 1.janvārim, un tas ir, Ls 7,04.

Pie lietā konstatētajiem apstākļiem, ka atbildētājs nav pildījis ar līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka prasītāja prasījums par parāda pamatsummas un procentu piedziņu ir tiesiski pamatots un no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama parāda pamatsumma Ls 86,82 un procenti par laika periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 1.janvārim – Ls 7,04 apmērā.

Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

No studiju kredīta līguma 6.1.1.punkta redzams, ka, ja kredīta ņēmējs nokavē līgumā noteiktos kredīta procentu vai pamatsummas atmaksas termiņus vai neievēro to apmērus, tad Studiju Fonds ir tiesīgs uzlikt kredīta ņēmējam līgumsodu 0,1% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katra maksājuma katru nokavējuma dienu.

Savukārt minētā līguma 6.1.3.punkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo kredīta ņēmēju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Līdz ar to, prasītājs par laika periodu no 2009.gada 11.decembra līdz 2013.gada 1.februārim ir aprēķinājis līgumsodu - Ls 81,07

apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs samaksājis valsts nodevu par prasības celšanu tiesā Ls 50 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu, pieteikuma nosūtīšanu Ls 3,30. Tiesa uzskata, ka minētie izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam pilnā apmērā.

Atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei (Civilprocesa likuma 204.^{1} pants).

Pamatojoties uz Civillikuma 1431., 1512., 1587., 1590., 1651., 1717., 1756., 1765., 1764., 1779., 1943., 1946.pantu, Ministru kabineta noteikumu Nr.86 „Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18.punktu, noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem" 30.^{1} punktu, Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-193., 204.^{1},250.^{26}pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas Nr.90000737795, parādu 174,93 apmērā, kas sastāv no kredīta pamatsummas Ls 86,82, kredīta procentiem Ls 7,04 un līgumsoda Ls 81,07; kā arī valsts nodevu Ls 50 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu, pieteikuma nosūtīšanu Ls 3,30, **pavisam kopā Ls 228,23** (divsimt divdesmit astoņi lati un 23 santīmi).

Piedzītos naudas līdzekļus ieskaitīt: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr./konta numurs/, maksājuma mērķis: tiesas izdevumiem – ieņēmumu kods: 2519; kredīta atmaksai – ieņēmumu kods: F40311120.

Noteikt atbildētājam desmit dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Ventspils tiesā.

Tiesnese S.Eglīte